

posito, ut possit sicut rectus Iudex absolvere poenitentem: ergo cum hoc habere non possit de illo, de quo nulla spes emendationis datur, inde est, ut non possit illum absolvere, absque alio speciali fundamento.

916 Nec obstat, quod poenitens in foro poenitentiae non tantum reus est, verum & suae conscientiae testis: ergo in eo foro credi debet dicto suo, sicut in forensi foro testificanti assentitur.

Respondeo, hoc esse verum, dummodo Iudex, id est, Confessor alia non habeat relevantia motiva discrederentiae intra eundem processum, & iudicium, quae illum ad denegandam absolutionem poenitenti, ut indisposito, impellant. Insuper, quia in foro externo attenditur publicae gubernationi, tangenti commune bonum, non vero particulari bono rei: *Nam in foro conscientiae*, ait Moya select. tom. 1. tract. 3. de poenitent. disput. 7. quest. 5. *Cum bono animae poenitentis tantum consulat, nequit Confessarius, qui Iudex, & Medicus simul est, venenatum ei loco medicinae applicare, quale esset indispositum absolvere, &c. Ideoque Confessarius, qui ex aliis circumstantiis iudicat, poenitentem non habere dolorem, nec propositum, quantumcumque ipse affirmet, se dolere, non posse illum absolvere; docent Suarez, Reginaldus, Sanchez, & Enriquez, Granada, Lugo, disp. 14. num. 166. & alii communiter, ita P. Moy.*

917 Dixi 1. Prudens, hoc est, probabile iudicium: quia nul-

lum aliud certius requiritur, cum hoc difficillimum sit haberi.

Dixi 2. *Non posse dari prudens iudicium propositi emendae, de qua nulla datur spes*; cui non opponitur, quod saepe Confessor praesumat emendam in poenitente non fore, & de illa spem non habet, & tamen habere propositum de praesenti iudicat. Sicut poenitens vere proponens, de se timet, non se emendaturum: nam propositum est affectus voluntatis, & suspicere, non futuram emendam prudentialis actus intellectus de propositi fractione, & utrumque componitur, ut ait Dian. 3. part. tract. 4. resol. 117. & Curs. Mor. tom. 1. tract. 6. cap. 5. punct. 4. num. 53. vnde.

918 Non damnatur hic, quod possit absolvi poenitens tale propositum habens, etsi non sit spes emendae; quia omnia ad Sacramentum, & gratiam dantur; & solum damnatur, quod sufficiat ad elargiendam absolutionem, quod hoc dicat poenitens verbo, absque alio prudenti fundamento.

919 Dixi, quod possit absolvi, nam aliquando expediet, quod Confessor, ut prudens Medicus, neget, aut detineat absolutionem poenitenti, si nulla, aut parvissima sit emenda. Ita Dian. 1. part. tract. 7. resol. 55. cum Suarez, & aliis. Sed intellige, dummodo non sequatur ex denegatione damnatum, potius quam fructus, quale esset abhorreere poenitentem confessionem, vel illam tædio habere, ita Corella hic, 8. impression.

num.

num. 273. cum Lugo. de poenit. disp. 14. sect. 10. num. 168.

§. VNICVS.

RESOLVUNTUR DVÆ IN- quisitiones.

920 **I**nquires 1. Quibus in casibus Confessor iudicium prudenter faciet, quod adhuc in hac confessione consuetudinarius propositum habet de cetero non peccandi?

921 Respondeo, quod in sequentibus 1. Si in tribus, aut quatuor confessionibus praecedentibus non fuit admonitus, ut vitium extirparet; & non est mirum, quod de prima, aut secunda emendatus non exierit; quia consuetudo valde tenaciter adheret, ita Hozes hic, num. 9. & Torrecilla, num. 15.

2. Si post tres, aut quatuor monitiones adhibuit media, ut consuetudinem vinceret, quamvis absque fructu, adhuc absolvi potest, vel faciat Confessor, quod dixi num. 919.

3. Si aliqua emendatio apparet, eo quod frequentia peccandi minorata est, sic Lugo de poenitent. disp. 14. sect. 18. num. 166. & Curs. Moral. tom. 4. tract. 17. cap. 2. punct. 9. §. 3. num. 167.

922 4. Si quamvis post tres, aut quatuor monitiones, absque mediis apposis, vel emenda aliqua, advertit Confessor in poenitente singularia signa doloris, & propositi, ut sunt lacrymae, suspiria,

vel alia huiusmodi, non ex levitate, sed prudenti motivo exorta, absolvere illum potest, sic Curs. num. 170. Lumbier, & alii.

Vnde tempore Missionum, ait Corella, num. 238. facillius absolutio praebenda est: nam eo tempore ferè omnes compunguntur, auditis à Prædicatoribus zelo Dei inflammatis, animarumque salutem aestuantibus, minas flagellorum severi Iudicis, peccati turpitudinem, & quod est horrendum incidere in manus Dei viventis, & ignis Inferni aeternitatem ferre.

923 5. Idem dic, si accedit poenitens ad Sacramentum permotus, seu perterritus ab aliquo fatali casu, ut à subitanea morte visa, vel ab exemplo audito, aut ex aliis huiusmodi; & potiori ratione si ipsi poenitenti hæc accidant, aut si in articulo, sive periculo mortis constitutus sit, Corella hic, num. 242.

Qui addit numer. 243. cum Laiman, quod si poenitens ex proprio Marte, hoc est, non instante præcepto, patre, aut matre, vel domino, nec quia ex consuetudine habeat, accedit ad confessionem, animo se iustificandi, potest absolvi, etiam post tres, aut quatuor monitiones, absque effectu aliquo.

924 Addo, quod si motivum Confessoris ad absolutionem dandam, tribuit illi fundamentum, ut iudicet, quod consuetudo prava poenitentis interrupta fuit, ut ex relatis num. 922. & 923. potest ali-

Ly, *determinatum*, explicat esse proximam: unde quamvis frequentia peccandi sit quotidiana, si non oritur ex determinato periculo, non est proxima, erit autem proxima, licet in diversis specie peccatis, si hoc proveniat ex determinata circumstantia, ut ex tali occupatione, vel assistentia, seu habitatione in tali loco.

934 V. g. si ex societate cum tali amico oritur, quod tu fureris, blasphemias, & sacrilegia proferas, & in fornicationes, adulteria, seu voluntarias pollutiones cadas, ea cum amico, verò inimico, societas scandalum, tibi est, & amputare debes, ab eoque, ut à peste fugere: ut advertit cum nostr. Spiritu Sancto, Hozes, num. 7.

Ly, *extrinsecum*, ut excludatur consuetudo prava, quæ quid intrinsecum est, ut potè habitus. Ly, *liberè volitum*, ad distinctionem occasionis involuntariæ.

935 Ly, *ex quo sequitur frequentia peccandi*, ut innuatur, quod si repetitis vicibus ex illo periculo ruit homo, erit occasio proxima, siue vincat, vel non, pluries in eo: & hoc, ex quocumque motivo se absteat. Et sic ad repetitionem attendendum est.

Quæ quidem definitio, de qualibet specie peccati intelligenda est, & tam de interioribus, quam exterioribus.

936 Inquires 1. Quæ repetitio requiritur, ut detur sufficiens frequentia ad occasionem proximam?

Respondeo, quod prudentiæ

relinquendum est, pendet namque ex circumstantia personarum, proclivitatibus eorum, loci, & officii.

937 Duplicem tamen appono regulam: prima, quod quanto peccata graviora fuerint, magis exteriora, & in proximi ruinam, tanto minor frequentia requiritur, ut circumstantia ad illa invitans, seu ruinam parans, occasio proxima dicatur. Talia sunt adulteria, fornicationes, blasphemias, periuria, furta; unde, salvo meliori iudicio, existimo, quod si lapsus in hæc peccatorum genera fuerit regulariter semel pro qualibet hebdomada, in continuatione trium, aut quatuor mensium, & respectu unius complicitis, iudicanda est occasio proxima.

938 Et non coarctato hac regula ad discretum Confessarium: nam aliquando minor repetitio sufficit, ut in adulteriis, & fornicationibus, vel furtis gravioribus, maximè si longioris sit temporis. Et aliquando plus repetitionis exigetur, ut in periuriis, & blasphemias, non quia graviora peccata non sint, sed quia facilius, & absque complice committuntur; præcipuè si pluries se vincit poenitens in occasione positus, quæ est aliorum regula, iuxta dicta num. 932. & etiam in nostro assensu non omninò spernenda.

939 Secunda regula est, quod quanto peccata faciliora sunt, ut ea, quæ sola cogitatione perpetrantur, & alia exteriora non consummata, tanto plus repetitionis requirunt ex occasione orta, ut

oc-

occafio proxima dicatur; & erit sufficiens duobus, aut tribus vicibus pro hebdomada. Ratio est: nam quanto peccata faciliora in committendo sunt, & à labiliori potentia, seu à proclivi hominis passione oriuntur; tanto plus, vel à communi hominum fragilitate procedunt, vel ab occasione remota potius, quam à proxima excitantur: scio tamen, quod occasio, quæ respectu aliorum remota est, respectu alicuius proxima iudicatur; sed si attentè inspicias, advertes ad dicta.

940 Nec ex hac regula coarctandus est Confessor, ut non iudicet aliquando, esse occasionem proximam in his peccatis, etsi non ita repetitis, præcipuè si sint longo tempore continuata, & exteriora. Et licet eam occasionem proximam non iudicet, expediet tamen, ut pro aliqua vice absolutionem, ut medicus discretè, vel neget, vel detineat; vide numer. 919.

941 Inquires 2. quænam circumstantiæ externæ sunt communiter occasiones proximæ?

Respondeo, quod prima, & frequentior est locus, ut in tali domo cum tali persona vivere; vel domum, seu mansionem amari, vel ludus frequentare: & huic sæpè iungitur, quod tali tempore sit: 2. Circumstantia extrinseca est persona, ut talem habere famulam; sociari talibus personis: 3. Officium, vel exercitium non obligatorium, aut necessarium ad vitam, vel famæ conservationem, ut ad-

ministratio Poenitentiae à non Parocho, vel æquitare, legere, comedius assistere, & c.

§. II.

QVID IN HIS PROPOSITIONIBUS DAMNETUR.

942 Sequitur primò, non posse absolvi, qui in occasione proxima est peccatorum de cogitatione tantum, etsi ad executionem accedere non possit. Unde si amasiam habes, ubi frequentèr videre possis, & ex hoc excitaris ad consensum, debes, quantum possis, occasionem tollere. Et si frequentèr Monialem visitas cum tui ruina spirituali, non potes invisere eam: & Confessor post duas, & ad summum tres monitiones tenetur, non absolvere illum, qui hac occasione irretitus est.

Et idem de Moniali, si hoc experitur, accedendo ad locutorium, Lumb. num. 2002. ex Ioann. Sancha disp. 10. num. 13.

943 Sequitur 2. esse damnatam opinionem Paludani, & Soti, ut testatur Leand. à Sacrament. tract. 5. de Poenit. disp. 7. quæst. 22. Asserentium non requiri propositum formalem, vel virtualem in futurum non peccandi: nam ideò non potest absolvi, qui in occasione proxima est, vel in prava consuetudine: quia præsumitur, hoc non habere propositum, Hozes, num. 6.

944 Sequitur 3. ex Torrecill. num.

O 2

aliquando colligi, si specialissima in ea linea sint; vel si iam omnino emendatus evasit; ex tunc iam de illa consuetudine iudicandum est in ordine ad futuras confessiones, ac si tunc inciperet; unde per tres, aut quatuor vices, si consuetudo redeat, potest etiam absque emenda absolvi, iuxta dicta num. 920. sic Torrecilla, & Corella citant Lugum, tom. de poenit. disp. 14. sect. 10. num. 151. loquentem de occasione proxima, quem sequuntur Moy. tom. 1. tract. 3. disp. 7. numer. 8. & alii.

925 Ratio est: quia actus virtutis intensus potest suum habitum efficienter causando, destruire habitum contrarium: ergo quando prudenter colligitur ex lacrymis, suspiriis, vel aliis circumstantiis actum doloris intensissimum esse, consequenter iudicari potest, esse implicitam ad minus displicentiam specialissimam illius vitii; & quod pro tunc destructus fuit eius habitus.

926 Adverto hic, quod proportionem servata, dicendum est idem de consuetudine peccandi venialiter; unde si post quatuor, aut quinque monitiones in confessionibus praecedentibus nullam, vel emendam, vel diligentiam ad consuetudinem vincendam apparet in poenitente, non est absolvendus. Sed hoc facile componi potest, apponendo in confessione aliud peccatum veniale, non ex levioribus vitae praesentis, vel melius aliud mortale, iam confessum, & non de consuetudine; quia non

requiritur, quod dolor, seu propositum extendatur ad omnia venialia, quae confitentur, ut ait Busemb. lib. 6. tract. 4. cap. 1. dub. 2. numer. 2. cum Tambur. vide Curs. Mor. tom. 1. tract. 6. cap. 5. numer. 38. 53. & 55. supponunt tamen omnes, esse veniale id facere, ut videre est in Curs. num. 38. fine, & in Dicast. de poenitent. disp. 6. dub. 13. cap. 4. num. 268.

927 Inquires 2. quae repetito actuum requiratur, ut possit cognosci an detur, vel non, prava consuetudo?

Respondeo pro nunc, quod si lapsus sit frequens, ita ut ex repetitis vicibus, in quibus imaginationi proponitur vitium, plures sunt, in quibus vincitur, quam vincit, cum modico temporis intervallo inter unum, & alterum lapsum, ut duobus, vel tribus vicibus pro qualibet hebdomada, iudicanda est consuetudo, si sufficiens detur continuatio hebdomadarum, vide etiam a paritate occasionis proxima explicandae infra a num. 932. & 937.

928 Et insuper videtur mihi, quod in peccatis externis, & consummatis, ut pollutionibus, periuriis, furtis, sufficiens erit unus pro qualibet hebdomada lapsus, in continuatione trium, aut quatuor mensium, praecipue si externae occasiones non sint frequentes.

SEXA

SEXAGESIMA PRIMA propositio.

POTEST ALIQUANDO ABSOLVI, QUI IN PROXIMA OCCASIONE PECCANDI VERSATUR, QUAM POTEST, & NON VULT OMITTERE; QUINIMODI DIRECTE, & EX PROPOSITO QUERIT, AUT SE INGERIT. Damnata.

SEXAGESIMA SECUNDA propositio.

PROXIMA OCCASIO PECCANDI NON EST FUGIENDA, QUANDO CAUSA ALIQUA UTILIS, AUT HONESTA NON FUGIENDI OCCURRIT. Damnata.

EXPLANATIO:

§. I.

EXPLICATUR OCCASIO peccandi.

929 **V**iam satis arduam aggredimur, nam semitam certam dare pro praxi de occasione proxima difficile visum fuit Navarro in Summ. cap. 3. num. 10. & 11. ubi ait, *Nullum id sufficienter explicasse.* Quod ergo probabilius, & in practica securum iudico, charitate, & brevitate proponam.

930 Supponendum 1. occasionem peccandi duplicem esse, remotam, & proximam. Remota, sunt omnia offendicula, quae passim in hoc mundo parant hominibus ruinam.

Et ideo ait Salomon in lib. Sapient. cap. 14. v. 11. *Creatura Dei in odium facta sunt: & in tentationem animabus hominum, & in muscipulam pedibus insipientium.*

931 Proxima duplex etiam est, altera involuntaria, voluntaria altera. Involuntaria est, quae moraliter relinqui non potest, hoc est, sine gravissimis incommodis, sive damnis, ut est periculum mortis, amissionis famae, vel bonorum fortunae, ad vitam, seu status necessariorum, quae omnia a Confessario ponderanda sunt, ita Sanchez, lib. 1. Summ. cap. 8. num. 3. cum aliis.

932 Occasio proxima voluntaria diffinitur a pluribus, quod est illa, *In qua pluries voluntarie peccatus homo, ut in plurimum ruit;* ut si viginti vicibus excitetur ab ea, cadit pluries, quam vincit, quae explicatio mihi ex parte non videtur propria: nam sequitur, quod si quotidie quinque, aut sex vicibus ponatur homo voluntarie in ea, & duobus tantum consentiat, non erit occasio proxima, de quo Lumbier adducens Caraelm. hic, num. 2011.

Unde melius, salvo meliori iudicio, diffinitur sic: *Periculum peccandi determinatum, & extrinsecum, liberè volitum, & quo sequitur frequentia peccandi.* Quam diffinitionem ex parte affert Cursus moral. tom. 1. tract. 6. cap. 5. punct. 4. num. 57.

933 Et explicatur, *Ly periculum peccandi*, est genus ad occasionem proximam, & remotam.

Q Ly

num. 101. differendam esse ab-
solutioem post duas, aut tres mo-
nitiones mulieribus terram, vel
aliud simile comedentibus, vulgò,
barro, carbon, &c. præcipuè si sæ-
pius, aut ea quantitate, quæ salu-
ti nociva iudicetur. Et damnatum
iudico, absque speciali circumstan-
tia illis absolutionem dare.

945 Sequitur 4. quod Paro-
chus parvi oppidi, vbi copia alte-
rius Sacerdotis non datur, qui ac-
cedit in die festo ad confessio-
nem, vt Missam populo celebret:
cum tamen in occasione proxima
peccandi implicatus sit, præcipuè
si antecedentè admonitus, non
absolvat illum Confessor, vsque-
dum experiatur emendatum, quam-
vis proponat scandalum populi,
qui Sacrum spectat audiendum;
sed dicat illi, quod se ad contritio-
nem excitet, & celebret, sicut
qui copia Confessoris caret, vt
concedit ei Trident. sess. 13.
cap. 13. & damnatum iudicat Co-
rell. hic, quod possit in ea circum-
stantia absolutio impertiri.

Probabile tamen iudico cum
Hozes ad propositionem 61. nu-
mer. 14. quod si orietur scandalum
(de quo postea dicam) & pœnitens
ex negata absolutione ostendit
dolorem de peccatis, eorumque
in futurum propositum emenda-
tionis, & evitandi occasionem
proximam, absolvere pro tunc po-
test, vt iam dixi in foro conscien-
tia, tract. 1. cap. 3. §. 3. num. 139.
& 140.

946 Omnia prædicta dam-
nantur, quia Innocent. declarat,

damnando proposition. 87. quod
non potest absolvi, qui versatur in
occasione proxima peccandi, quã
potest & non vult relinquere. Et
potiori ratione non est absolven-
dus, si directè & ex proposito
quærit, aut in eam se ingerit.

Ratio est: quia talis est actuali-
tè affectus ad peccatum: ergò ab-
solvi non potest, vtpotè non de-
testans peccatum.

§. III.

DE HIS QUÆ HIC NON damnantur.

947 **N**on damnatur hic
1. opinio Ioannis
Sanchez select. dif-
put. 10. num. 14. cum Suarez, &
aliis, qui asserunt, posse absolvi
tribus, aut quatuor vicibus, qui
in occasione proxima versatur;
dummodò proponat occasionem
relinquere, licèt propositum præ-
cedens non impleverit: quia de
hoc iam verificatur, quod vult re-
linquere occasionem.

Sed talem opinionem non ap-
probo, sed potius iudico, non esse
communitè absolvendum pœni-
tentem, occasione proxima vo-
luntaria non relicta: quia rarò ex-
perientia testante, propositum
adimplent huiusmodi occasiona-
rii, præcipuè si pœnitens ab anno
in annum confitetur, ita Dian. 5.
part. tract. 14. resol. 107. & alii ab
ipso citat.

948 Aliquando tamen, in-
specta conditione pœnitentis ab-

solvi

solvi poterit, supposito proposito
relinquendi occasionem, & im-
posita medicina, vt intra vnum,
aut duos menses fateatur; & si oc-
casio consistit in reiteratione ad
dònum amasiæ, vel ludi; vt intra
tot tempus ad eam non accedat,
vel ingrediatur, & si hoc non po-
test; iubeat illi, vt pro determina-
to tempore cum illa seorsim non
loquatur.

949 Addo, quod si post tres,
aut quatuor, aut plures vices ab-
solutus, non relicta occasione pro-
xima, accedit nunc cum extraor-
dinario dolore; qui quidem conii-
ci potest ex lacrymis, aut suspi-
riis, vel aliis huiusmodi circum-
stantiis; potest absolvi; etiamsi
non proponat pœnitens relinque-
re occasionem, ait Lugo de pœ-
nit. quem citat, & sequitur noster
Anton. in direct. confess. tract. 5.
à num. 137. quia ex hac circum-
stantia non iudicari debet illa
ocasio proxima. Applicanda sunt
hic, quæ dixi de prava consuetu-
dine, à num. 922. vsque ad 925.

950 Insuper si res mutata
sunt, talitèr quod moralitèr lo-
quendo iam non iudicetur eam
esse occasionem proximam, vt si
amasiæ ex infirmitate reddita est
difformis, seu habitualitèr infir-
ma, aut si ex aliquo matrimonio
resultavit inter illos affinitas, vel
si ille orationi iam deditus, &
mortificationi, ita vt ab experien-
tia noscatur emendatio, etsi non
totalis, tamen quod non sit ea
frequentia peccandi ad occasio-
nem proximam requisita, absolvi

potest, absque obligatione vitan-
di illam. Torrecilla, num. 102.
cum Ioann. Sanchez. Grasis, Can-
dido, & aliis, & Corell. num. 298.

Tertiò. Maritata mulier, quæ
in occasione proxima est peccan-
di ex consortio mariti, qui eam ad
peccandum incitat, absolvenda
est, dummodò propositum emen-
dationis demonstrat; quia ea oc-
casio est necessaria, vt ait Lumb.
tom. 2. num. 821. qui citat Arria-
gam, Lugonem, & alios, quos
affert Verde, num. 539. item Tor-
recilla. hic, num. 77.

951 Quartò, quando scanda-
lum orietur, occasionem proxi-
mam relinquendo, non est amo-
venda; vnde in cap. *Consult. de*
frigidis, & maleficis, declaravit
Lucius Pontifex, quod duo, qui
invalidè matrimonium contraxe-
rant propter impotentiam impedi-
mentum, permanere posse in ea-
dem habitatione, degendo vt
fratres rationè scandali, & propriæ
infamiae vitandæ; & tamen occa-
sio inter illos esset peccatorum ea
cohabitatio; & infert nost. à Spi-
ritu Sancto in consult. 65. num.
14. quod potest absolvi hospita-
licèt non habeat propositum non
recipiendi hospitem, cum quo
pluries peccavit, si absque magno
scandalo, & detrimento non pos-
sit eum ab hospicio suo prohibere;
pro quo asserto alios citat, ita Ho-
zes, num. 13. Torrec. num. 66.

952 Item si in domo, vbi
quis occasionem sibi peccandi pa-
rat, est infans in periculo mortis
absque baptismo, vel infirmus

moribundus sine Poenitentiae Sacramento; & nullus alius suppetit minister, obligatur illis succurrere administrando Sacramenta, quibus egent, cuius rationem dat Thom. Hurtad. tom. 1. cap. 5. resol. 6. num. 59. his verbis: *Quia tunc scandalum est purè passivum, quod non teneor vitare; similiter & occasio proxima est involuntaria, urgente necessitate.*

953 Et si opponas verba Christi Domini, Matt. 16. 26. *Quid prodest homini, si multum univèrsim lucretur: anima verò suae detrimentum patitur?* Et quod tua spiritualis salus prior est aliena? Dicendum, quod occasio peccandi non est peccatum, sed eam velle, & hoc est detrimentum à Domino vetitum: & quia damnum spirituale proximi certum anteponi debet incerto meo, & fretus divina confidentia mihi providebit de salute mea, si in extrema spirituali proximi sum sollicitus; vide Torrec. à num. 69.

954 2. Non damnatur asserere, quod possunt absolvi, qui versantur in occasione proxima involuntaria, quam explicui num. 929. quia non est obligatio talem occasionem vitandi; nam est moraliter impossibile, uti docet nostr. Anton. citatus, disp. 3. sect. 2. & ex illo sequentes resolvuntur casus.

1. Quod possunt absolvi omnes, qui aliquod officium gerunt, vel artem profitentur, quæ illis parat occasionem ruinae, si illam absque incommodis maximis non possunt relinquere.

Vnde Parochus, Medicus, Chirurgus, Scriba, Mercatores, Sutores, & Ministri Iustitiae, & alii Officiales, vel Artifices, in occasione ad peccandum ex vi suorum officiorum positi, si damna gravia experientur in eis relinquendis, absolvi poterunt, cum moderate ponendo, num. 956.

655 2. Filii familiars, & quicumque, qui sui iuris non sunt, in quorum voluntate non est concubinam è domo eiicere, absolvi similiter possunt.

Et generaliter, quotiescumque timentur prudenter gravia damna in vita, vel fama, aut re familiari, eiicendo occasionem, est impossibilitas moralis; quia periculum peccandi non est formaliter peccatum, sed occasio illius; & sic ex gravissima causa honestatur, seu permittitur, Torrec. n. 67.

956 Attamen cum his, qui in occasione proxima involuntaria versantur, debet se habere Confessor, sicut cum his, qui pravam consuetudinem peccandi habent, ut dixi à num. 918. & à num. 920. quia cum de his, qui talem habent occasionem, timeri debeat, an propositum emendationis habeant; & ex alia parte nunquam Confessor absolvere possit poenitentem, si prudenter timet, eum non habere hoc propositum: hinc est, quod aliquando negare debeat, aliquando, ut prudens Medicus, etsi propositum habeat, detinere illi possit absolutionem, modo dicto num. 919.

957 Qui excipiunt confessiones

nes

nes Principum, qui occasionem voluntariam proximam relinquere non videntur, legant Pellizar. tom. 2. tract. 8. cap. 3. sect. 2. num. 64. Sed moderatè de illa accipiant. Vide proposit. 41. damnatam per Alexand. VII.

958 Item, etsi ut Iudex dispositum substantialiter videat poenitentem, & ut talis absolvere illum potest: tamen ut Medicus, obligatur applicare medicamen, quod iudicat unice necessarium ad præcavenda peccata futura: præcipuè si timet, quod semel absolutus occasionem non vitabit. Et sic videtur illi cõveniens, quod prius eam tollat, ut Beneficium absolutionis accipiat. Torrecilla, num. 91. sed hic, ut dixi num. citat. prudentia utendum est.

959 Dices: ergò poenitens, qui restituere firmiter proponit, adhuc non poterit absolvi, si prius non restituit, præcipuè si promissa Confessario per unam, aut duas vices non implevit.

Respondeo ex Leand. Granados, & aliis apud Torrecilla, num. 96. quod ter, aut quatuor absolvi potest; ipse autem Torrecilla concedit attento officio Iudicis, non verò inspecta obligatione Medici spiritualis; & sic raro absolvendus est, nisi prius restituat.

Quod mihi probatur.

S. III.

EXPLICATUR PROPOSITIO 62.

960 **S**entiendum est, non esse sufficientem titulum ad occasionem proximam non effugiendam, causam vtilem, aut honestam: quia ita declarat Innoc. in damnatione proposit. 62.

Ratio sumitur ex dictis: quia solum impossibilitas moralis excusat ab eiicenda, vel fugienda occasione proxima; sed causa præcisè utilis, aut honesta, non ponit hanc impossibilitatem moralem: ergò non excusat.

Vnde amissio alicuius convenientiæ, commoditatis, delectationis, vel parvæ opinionis, aut rei familiaris ad vitæ sustentationem non necessariæ, non sufficit ad non tollendam occasionem de medio. Vide proposition. 41. Alexand. VII.

Nec honesta causa excusat, ut in visere amasiam ob attentionem politicam, edocere puellam, ministrare Sacramenta, aut legere libros Theologiæ Moralis, si ad hoc vrgens obligatio non datur, ut in illo, qui non est Parochus, secluso gravi damno, ut dixi num. 955. Nihil horum, aut similia sufficit ad non semovendam proximam peccandi occasionem. Vide proposit. 41. per Alexand. VII. damnatam.

962 Vnde sequitur, quod

O 4

mo-

moribundus, qui retinet apud se concubinam, ut illi assidat, non debet absolvi, ut populi scandalo satisfaciatur, nam ad hoc ministerium alia inveniuntur facile. Et idem dicendum de concubinario, qui invisit amasiam infirmam cum viciniae scandalo, etiam si in alia domo suam habeat domicilium. Ratio horum est: quia haec solum est utilis, non necessaria causa. Et idem de eo, qui amasiam nequit eicere, aut invisere, eo quod ait infamiam sibi pararet, vel foeminae: nam hoc figmentum est, ut occasio conserveretur: nam quid frequentissimum est, dominus cum famulabus raptionem pacis habere, easque e domo eicere absque nota, vel infamia. Et sic palliatio suae passionis iudicandus est titulus infamiae, ut amasia non eiiciatur. Ita Corella, n. 294. & 295. Lumb. num. 1003.

Inquiri Leand. à Sacram. de Poenit. disp. 7. quaest. 22. apud Lumbier, num. 2002. propè finem: An absolvi possit Monialis communicationem illicitam habens, si eam relinquendo, convenientias magnas amittet?

963 Ad quod ait: *Ve quid certissimum respondeo: non posse absolvi, quin tollat occasionem peccandi; quia verè proxima est, & non potest dici involuntaria, ex eo quod ex omissione illius correspondentia sequi posset aliqua nota, aut scandalum, aut detrimentum, ut si vir devotus esset magna auctoritatis, & utilis toti Monasterio, & praecipue Moniali devota, si est pauper. Nam*

omnia haec ficta sunt ab amore nimis inordinato, cum reverà potius ex correspondentia praedicta nasceretur nota, & scandalum apud omnes Dei timorem habentes.

SEXAGESIMA TERTIA propositio.

LICITUM EST QUÆRERE
directè occasionem proximam peccandi pro bono spirituali, vel temporali nostro, vel proximi.
Damnata.

EXPLANATIO.

964 **E** Adem obligatione, qua peccatum vitare tenemur, etiam adstringimur, proximum, & moraliter certum periculum peccandi fugere, ait Dian. in Summ. v. *Periculum*, unde si ea certitudine, quis iudicat hic & nunc se ruere, si ponitur in eo, obligatur ab eo abstinere.

965 Sentiendum est, non esse licitum directè quærere peccandi occasionem proximam pro bono temporali, nec etiam spirituali proximi: quia ita declarat hic Innoc. Ratio: nam quærere directè occasionem peccandi est intrinsecè malum: quia est idem, ac quærere peccatum: ergo illicitum est.

966 Inquires: quando cognosci potest, quod aliquid quæritur directè, vel indirectè?

Respondeo: quod tunc quæritur aliquid directè, quando ratio-

ne

ae sui quæritur, & hoc aliquando, ut finis, aliquando ut medium. Ut finis, v. g. quærit aliquis famulam, ut medio eius famulatu habeat illam sicut concubinam; & in hoc sensu damnatur secunda pars sexagesimae primae propositionis. Ut medium, v. g. vult aliquis attrahere ad fidem mulierem infidellem, assumit ut medium vivere cum illa in concubinato. Et quod sit licitum permanere in illo proximo peccandi periculo propter illum finem, damnatur in hac proposit. 63.

967 Quærere aliquid indirectè est, non quærere ratione sui, nec ut medium, nec ut fines; sed quærere in alio, quod directè quæro, hoc est, ex eo quod aliquid directè quæram, praevideo aliquid securum, si non obstante hac praevisione, non desisto à quærendo, vel faciendo illud, indirectè volo, & quæro, quod praevideo ex illo sequi, v. g. volo mercaturam facere ob lucrum, ludere ob remissionem, habere famulam ob famulatum; sed ex hoc sequuntur frequentia periuria, iniustitiae, seu fornicationes, & sic mercaturam, ludere, & famulam, directè volo ad lucrum, remissionem, seu famulatum, indirectè, ut sunt occasiones ad periuria, iniustitias, & fornicationes quæro: & iuxta maiorem, vel minorem certitudinem moralem, qua connectitur sequela cum directè volito, erit magis, vel minus voluntarium, quod indirectè quæritur, vel timetur. Et iuxta maiorem gravitatem rei, quæ ti-

metur, praecipue in proximorum damnis, minor certitudo sufficiet, ut imputetur ad culpam; nam eo ipso maior praecaptio adhibenda erat.

968 Non damnatur se exponere indirectè periculo peccandi, pro salute proximi spirituali, seu temporali; dummodo periculum non sit certum, sed tantum apprehensio timorata, adhuc non probabilis, ut praedicare Infidelibus, ministrare meretricibus Poenitentiae Sacramentum cum aliquo timore spiritualis ruinae; nam haec est occasio remota.

969 Cum probabili autem periculo ruinae spiritualis, potest quis fretus confidentia in Deum, quærere indirectè occasionem peccandi proximam, vel quando habet impotentiam moralem, de qua dixi à num. 954. ut in Parocho, Medico, & Chirurgo; vel ad subveniendum proximum extremè laborantem spiritualiter, aut corporaliter. Torrec. hic, num. 512. & Hozes, num. 4.

§. I.

DOCTRINA PRO PRÆIACTIS

970 **Q**Uando ex officio tenetur quis in aliqua occupatione se exercere, quæ illi periculum parat, ut Parochus in confessione ovium, & quæ sine illarum detrimento, & scandalo evitare non valet, imploret Divinum auxilium, & eius confidentia aggrediatur,

con-

confessiones excipere: quia in illius voluntate est non consentire. Et idem dicit de eo, qui ex obligatione officium aliquod exercet, ut in Chirurgo, de quo postea. Nam isti non amant periculum, sed animarum, corporum ve salutem ambiunt; & subversionis periculum, si eveniat, per accidens est; quia principalis intentio, ac motivum est, munus suum licitum exercere. At verò vice versa contingit in illis, qui tali obligatione ex munere, & officio carent, eoque per talem carentiam nullo modo periculum prædictum honestare valeant. Unde Confessor, qui in nulla est obligatione ad confessiones audiendas, desinere debet eas, si tale cadendi periculum experitur. Sic Thom. Hurtad. tom. 1. resol. moral. tract. 1. cap. 5. resol. 5. num. 59. & Torrecilla, Sanchez, disp. 10. num. 18. Sed addunt, nisi quando scandalum sequeretur, aut notabile damnum in fama, honore, aut pecuniis, aut aliqua necessitas vrgens esset; sed hoc ultimum Filgueir. non admittit.

971 Et ut melius, & vtilius intelligas, adverte ad differentiam harum trium propositionum; nam prima ex his aiebat: *Posse absolvi, qui in occasione proxima peccandi versatur, quam potest, & non vult dimittere, & ex proposito querit, aut se ingerit; quæ inverecunda satis, & dissoluta est.* Secunda dicit: *Proxima occasio peccandi non est fugienda, quando causa aliqua utilis, aut honesta non fugiendi oc-*

currit. Quæ propositio aliquam iam ponit causam non evitandi occasionem, sed insufficiens. Et vtraque loquitur de eo, qui proxima occasione implicatus iam est, & ab ea dimittenda se excusat. Tertia propositio de quærente illam fatur, dicens: *Licitum est quæ- rere directè occasionem proximam peccandi pro bono spirituali, vel temporali nostro, vel proximi.* Et quod addit ad duas illas est aggredi, & introducere se in occasionem peccandi, in qua non dum versabatur; quamvis etiam intelligitur de eo, qui in ea illo motivo boni proximi detinetur.

972 Et notandum valde meo videri est, aliud esse considerare occasionem proximam pro hic, & nunc operationis, & ad praxim reductam, seu ut periculum proximum huius numero peccati, & aliud quasi habitualiter intellectam; v. g. officium Parochi, vel Mercatoris, quod supponamus est illi involuntaria, & habitualis occasio peccandi, quam relinquere non tenetur; cuius occasione, licet sæpè cadat, non semper in eius exercitio cadit. Cæterum si in hac numero circumstantia, & pro hic, & nunc huius temporis advertit, qui in huius generis occasione involuntaria tenetur, quod si operationem aggreditur, certò moraliter ruet; adhuc plusquam gravissima causa, si ita dici potest, intervenire debet, ut licite executioni mandetur, nimirum, certa ruina animæ, vel corporis proximi, si ille non subveniatur, & anxior

Di-

Divini auxilii postulatio, & securum se reddere, non velle suæ animæ cassum, sed proximi erectionem, seu detentionem ad damnatum, ut dixi. Et idem asserendum de illo, qui licet in occasione habituali non versetur illius actionis, quam efficaciter intendit; tamen periculum moraliter certum agnoscit mortaliter peccandi in elicienda. Hinc fit.

973 Ut non damnetur hic, quod Chirurgus curationem mulieris suscipiat ex qua periculum cadendi sibi parari agnoscit, si alius non est, seu non invenitur, qui illam curet; est namque vrgens causa ista ex parte mulieris, & ex parte Chirurgi; quia tenetur ex officio.

974 Dices cum Torrecill. hic, num. 49. quod periculum animæ, & proprium prius præcavendum est, quam corporis, & alienum: ergò Chirurgus, cui animæ periculum imminet, non se illi exponere debet.

975 Respondeo ex illo, quod mulier infirma, non solum in corpore, verum & in anima periclitatur, si non curetur; cum pluribus impatientiis, & desperationibus exponatur. Et sic dictus Chirurgus, alio non invento, tenetur implorato Divino favore, infirmam mederi: nam periculum mulieris certum, & irreparabile iudicatur. Suum autem spirituale non ita certum est, etsi fortè fuerit, reparabile intelligitur, & aliàs ex officio tenetur, & eius periculum non est volitum, sed permissum;

& directè intendit mulieris curationem, quæ quid honestum est, & per media, & exercitium licitum. Et si cadat, non ex occasione, sed per accidens sequetur, & ex intrinseca fragilitate proveniet; sic Filgueir. Hozes, num. 15. & 16. Torrecill. & c.

976 Pro complemento adduco verba Lumbier, num. 2024. quæ sic se habent: *De todo lo dicho concluyo: Lo primero, que directamente nadie puede buscar la ocasion proxima de pecar por bien espiritual, proprio, ó ageno; y lo contrario es lo condenado: Lo segundo, que puede buscarla quando ay causa vrgentissima que lo obligue, espiritual, ó temporal, si las cosas estan mudadas, ó por las circunstancias extrinsecas, ó por los nuevos pertrechos interiores, aunque el peligro en si se este en pie; porque entonces dexa de ser moral. Lo tercero, que quando la causa por que se entra en el peligro, es forzosa, è inescusable, entonces no es buscarlo moraliter directè, sino es, segun lo dicho, indirectè, y no es este el caso de la condenacion.*

S. II.

QUESTIUNCULÆ RESOLVUNTUR.

977 **M**Agist. Hozes tres resolvit hic dubitationes: 1. est:

An sit licitum desiderare carentiam beatitudinis ob bonum proximi?

978 Respondeo, quod cupere in perpetuum carere beatitudine,

ne,